Johannes krijgt dieper onderwijs over het lijden en sterven van Christus

Lezen: Lukas 9: 28-32 en Markus 10: 32-45

Tekst: Markus 10: 35-40

Zingen:
Psalm 85: 3
Psalm 51: 6
Psalm 30: 5, 6, 8
Psalm 16: 3
Psalm 56: 6

Geliefde gemeente, Johannes, met wie wij een poosje mogen meewandelen in deze lijdenstijd, behoorde tot het drietal discipelen dat Christus soms apart nam bij bijzondere gebeurtenissen. Van één van die gebeurtenissen hebben we samen gelezen: de verheerlijking op de berg, waar de Heere Jezus een ogenblik werd veranderd van gedaante. Hij zag er niet meer uit alsof Hij in Zijn vernedering was, maar alsof Hij al in Zijn verhoging was. Terwijl Hij daar als het ware boven die berg zweefde, sprak Hij met twee van Zijn kinderen die al in de hemel waren, namelijk Mozes en Elia. Tijdens deze wonderlijke hemelse ontmoeting spraken Mozes en Elia met de Heere Jezus over Zijn uitgang, die Hij zou volbrengen te Jeruzalem.

Als we in de Griekse taal kijken, spreken ze over Zijn 'Exodus'. Dat woord kennen wij van het tweede Bijbelboek: de uittocht uit Egypte. Zo moest de Heere Jezus ook een uitgang volbrengen te Jeruzalem. We zouden kunnen spreken van een tweevoudige uitgang. Zijn eerste uitgang, Zijn eerste Exodus, ging vanuit Jeruzalem naar de hof van Gethsémané, waar Hij die o zo bange zielenstrijd moest strijden vanwege het enorme zware lijden dat op Hem wachtte. Daar in die hof van Gethsémané, bij die eerste Exodus, deed het Hem indringend bidden tot Zijn Vader: *Abba, Vader, alle dingen zijn U mogelijk; neem dezen drinkbeker van Mij weg; doch niet wat Ik wil, maar wat Gij wilt*. Dat was Zijn eerste uitgang.

Maar daar volgde een tweede uitgang, een tweede Exodus, op. Want Hij kwam na die worsteling in Gethsémané opnieuw in Jeruzalem terecht, waar Hij veroordeeld werd tot de kruisdood. Toen Hij veroordeeld werd, vond de tweede uitgang plaats, want Hij moest buiten de legerplaats lijden en sterven op de heuvel Golgotha. Ja, en daar kwam alles tot een dieptepunt, gemeente. Daar moest Hij sterven, daar moest Hij de dood in, de drievoudige dood in. Daar werd Zijn doop van drie jaar geleden in de Jordaan door Johannes de Doper een werkelijkheid. Daar aan het kruis van Golgotha moest Hij met de dood gedoopt worden, zoals Hij er al eerder van gesproken had: *Maar Ik moet met een doop gedoopt worden; en hoe ben Ik benauwd, totdat het volbracht zij!* Van die tweeërlei uitgang spraken Mozes en Elia met de Heere Jezus daar op die berg der verheerlijking, nadat Hij Johannes, Jacobus en Petrus had meegenomen. Maar ach, Johannes en de andere twee hebben er niets van meegekregen. Ze waren op dat heilige moment in slaap gevallen. En toch hebben ze het onderwijs begrepen op een later moment, onderwijs over dat diepe lijden en sterven van Christus.

Dat vinden we nu in de woorden van onze tekst, die we met de hulp van de Heere willen overdenken. Omdat we ons concentreren op Johannes en speciaal met hem willen meereizen, schrijven we vanmorgen boven de prediking: **Johannes krijgt dieper onderwijs over het lijden en sterven van Christus**. Drie gedachten naar aanleiding van onze tekst, Markus 10: 35-40, met als kernvers 38: *Maar Jezus zeide tot hen: Gij weet niet, wat gij begeert. Kunt gij den drinkbeker drinken, dien Ik drink, en met den doop gedoopt worden, waarmede Ik gedoopt worde?* We staan stil bij:

1. In de eerste plaats de aanleiding tot dit onderwijs.
2. In de tweede plaats de inhoud van dit onderwijs.
3. En tenslotte de navolging na dit onderwijs.

1. De aanleiding tot dit onderwijs

We hebben al eerder gehoord, gemeente, dat Johannes en zijn geestelijke vriend Andreas afscheid genomen hebben van Johannes de Doper, nadat ze een tijdje onder zijn prediking hadden verkeerd. Dat gebeurde op het moment dat Christus tot hen kwam. Toen Hij wandelde op dat geschikte moment om Zich te openbaren aan die twee arme zondaren, mocht Johannes de Doper namens Zijn Zender uitroepen: *Zie, het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt!* Ja, toen zijn ze Jezus gaan volgen. Dat was vrucht van de eerste lijdenstijdspreken die Johannes met kracht in zijn leven hoorde. Ze zijn discipelen van de Heere Jezus geworden. Zij behoorden aanvankelijk tot de ruimere groep van Jezus' discipelenkring. Maar uit die grote groep heeft de Heere een kleinere kring verkoren om Zijn bijzondere discipelen te mogen zijn, om met uitzondering van Judas straks ook apostel te mogen zijn. Die kleinere kring van discipelen wordt in de Bijbel dikwijls 'de twaalven' genoemd. En onder die twaalven heeft ook Johannes een plaatsje gekregen.

Zo mocht hij de Heere Jezus dagelijks volgen en heeft hij onderwijs van de Heere Jezus mogen ontvangen, heeft hij de vele wonderen en tekenen van nabij gezien die Christus heeft gedaan. Maar heel in het bijzonder, gemeente, heeft hij samen met de anderen, dus die twaalven, onderwijs gekregen over het lijden en sterven van Christus. Als je de evangeliën doorleest, zijn er drie bijzondere momenten geweest dat de Heere openlijk ging zeggen waarom Hij naar de aarde gekomen is: om te lijden, te sterven en na drie dagen weer op te staan uit de doden. Die drie momenten kennen wij vanuit de Schrift als de lijdensaankondigingen: de eerste, de tweede en de derde.

Hoe hebben die twaalven, hoe hebben de discipelen daarop gereageerd? Toen de Heere Jezus de eerste keer Zijn lijden aankondigde, was het met name Petrus die zijn Meester ging bestraffen. Jawel, daar zat liefde achter. Hoe, zou hij toch ooit zijn lieve Meester moeten missen? Hoe zouden ze toch ooit zijn lieve Meester kunnen doden? Dat mocht geenszins geschieden. Wat staat er in de Bijbel beschreven na de tweede lijdensaankondiging? Van de discipelen staat er het volgende geschreven: *Maar zij verstonden dat woord niet, en zij vreesden Hem te vragen*. Ze hoorden wel duidelijk wat de Heere Jezus voor de tweede keer zei, maar ze verstonden totaal de inhoud van het onderwijs niet. Ze namen het niet ter harte. Ze wisten er ten diepste geen raad mee. Ze werden bevreesd, ze werden bedroefd, maar ze durfden de Heere Jezus niets te vragen: Wat bedoelt U toch?

Toen kwam die derde lijdensaankondiging, die we ook samen gelezen hebben. Wat gebeurde er daarna? Toen gingen twee van Zijn discipelen, Johannes en Jacobus, samen met hun moeder Salomé, naar de Heere Jezus met een vraag. Waren ze gekomen met de vraag: Meester, nu hebt U drie keer gesproken over Uw lijden, over Uw sterven. U hebt tot drie keer toe gezegd dat U na drie

dagen zult opstaan uit de doden. En als we terugdenken aan de vorige keer, Meester, werden we zo bevreesd, zo bedroefd. We durfden U niets te vragen. Maar nu U het voor de derde keer duidelijk gemaakt hebt, nu komen wij tot U. Heere Jezus, we begrijpen het niet. Welke weg gaat U toch? Wat bedoelt U hier toch mee? Heere, geef ons toch onderwijs? Vroegen ze dat? Nee, totaal niet. Ze kwamen met een hele andere vraag, een vraag die de beide broers, Johannes en Jacobus, door middel van hun moeder Salomé lieten stellen aan de Heere Jezus. Een vraag waar ze zelf van harte achter stonden, waar ook hun moeder van harte achter stond. Welke vraag dan? *Geef ons, dat wij mogen zitten, de een aan Uw rechterhand en de ander aan Uw linkerhand, in Uw heerlijkheid*.

Wat zat daar nou achter bij die twee discipelen en bij die moeder? Waarom wilden ze dat? Waarom begeerde ook Johannes dat, met wie wij bijzonder meereizen in deze lijdensweken? Laten we het niet direct heel negatief beoordelen en laten we voor ogen houden dat er in deze vraag ook wel iets positiefs te vinden is. Wat dan? Hun liefde voor Christus. Oh ja, het was kort na die derde lijdensaankondiging en ze hebben het wel aangevoeld: we gaan onze Meester kwijtraken. En dat willen we niet. We willen zo dicht mogelijk bij Hem blijven. Ja, het liefst het aller dichtst bij Hem. Misschien zijn deze discipelen op dit punt wel een beschamend voorbeeld voor u, voor jou en voor mij. Velen in deze wereld, maar ook helaas in de kerk, begeren helemaal niet om heel dicht bij de Heere Jezus te zijn. Heel veel mensen hebben ten diepste helemaal geen oprechte liefde tot Christus gekregen en daarom begeren ze dit ook helemaal niet.

Het tweede wat we in deze vraag kunnen bespeuren, is dit: dat er toch een beginnend geloof geboren is in de ziel van Johannes en zijn broer in wie Christus is. Want heel de schare en heel veel mensen in het land Israël zagen in Jezus niet meer dan Jezus van Nazareth. Hij was de onwaardigste onder de mensen, zo profeteerde Jesaja. Maar zo lag het door genade niet bij Johannes en Jacobus. Zij hebben meer in Hem gezien dan slechts Jezus uit Nazareth. En dat kwam door het onderwijs van Christus zelf. Ja, dat kwam doordat de Vader in de hemel hen dat geleerd had door Woord en Geest. Ook Johannes en zijn broer waren het zo hartelijk eens met hun zielsvriend Petrus, die het in de delen van Filippi Caesarea heeft uitgesproken en beleden: *Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods*. Dat beginnende geloof was ook in het hart van Johannes geboren. Deze Jezus was de beloofde Messias. Hij was de Zoon van David. Hij was de beloofde Koning.

En toch, de kennis die ze gekregen hadden, was ook nog vermengd met verkeerde eigen inzichten. Oh ja, Hij is een Koning. Hij is op weg naar het koninkrijk. En straks zal Hij zitten op een troon. Ja, dat geloofden ze, al dachten ze er misschien nog wat aards over. Maar weet u, die liefde tot Christus en dat beginnende geloof, die beginnende geloofskennis van Christus, al was het nog vermengd en moesten ze nog heel veel leren, was hier in onze tekst ook vermengd met vleselijke, hoogmoedige gedachten. Wat wilden die twee discipelen nou eigenlijk? Zij wilden het dichtst bij de Heere Jezus zitten. Nee, Thomas moest daar maar niet zitten. En Nathanaël moest daar maar niet zitten. En zelfs Petrus niet, met wie ze ook zo'n goede band hadden. Maar Johannes en Jacobus, aan de rechterkant, aan de linkerkant, het dichtst bij de Heere Jezus.

Daarom horen wij in deze vraag die grote zonde bovenkomen die in het hart en leven van elk mens aanwezig is, en dat is de zonde van hoogmoed. Want met hun vraag om rechts en links van de Heere Jezus te zitten, niet iets verderop, maar zo dicht bij Hem, stelden ze zich boven de andere discipelen. En dan ben je gevallen in de zonde van hoogmoed. Hoe is dat ontstaan in hun leven? Er zijn wel verschillende aanwijzingen voor te geven, gemeente. Het was nog niet zo lang geleden dat de Heere Jezus tot Zijn discipelen gezegd had: *Voorwaar, Ik zeg u, dat gij, die Mij gevolgd zijt, in de wedergeboorte, wanneer de Zoon des mensen zal zitten op den troon Zijner heerlijkheid, dat gij ook zult zitten op twaalf tronen, oordelende de twaalf geslachten Israëls*.

En zo hebben Johannes en Jacobus gedacht, zoals we uit onze tekst kunnen opmaken: Als dat zo is, als ook wij op twaalf tronen verheven worden, dan kon het wel eens zijn dat wij aan de rechter- en linkerkant, het dichtst bij de Heere Jezus, gesteld zouden worden. Waren zij niet de eerste discipelen die tot Jezus gekomen waren? Waren zij, die twee broers, het niet die dikwijls, samen met Petrus, bijzondere gebeurtenissen mochten meemaken? En daarbij, waren ze niet volle neven van de Heere Jezus Christus, naar Zijn menselijke natuur? Was moeder Salomé niet een volle zuster van Maria, de moeder des Heeren? Oh, het kon niet anders. Of zij hadden een streepje voor en ze zouden de hoogste plaats kunnen krijgen in het Koninkrijk van Christus' heerlijkheid.

Wat een hoogmoed, zeg, van deze twee kinderen van God. Want dat zijn ze. Wat een vleselijke hoogmoed ook bij Johannes. Is dat nou diezelfde jongen die onder de prediking van Johannes de Doper een ontdekte zondaar voor God werd? Die schuldenaar voor God werd? Is dat nou diezelfde man die zo'n honger en dorst naar Christus' gerechtigheid kreeg toen hij Johannes de Doper hoorde spreken over het Lam Gods? Is dit nu die man aan wie Christus Zich ook heel persoonlijk geopenbaard heeft als het Lam Gods? Is dit nu die man die dat bijzondere getuigenis van Nicodemus gehoord heeft, dat gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd had, ook de Zoon des mensen verhoogd moest worden? Wat een gepast onderwijs is dat niet geweest voor die zondige Johannes! Hoe noodzakelijk werd Christus voor hem niet als het Lam Gods! En wat hij als kind bij zijn opvoeding had geleerd, werd een werkelijkheid voor hem: zonder bloedstorting kan er geen vergeving zijn. En dan nu dit? Johannes, ben je al dat onderwijs dan vergeten?

Nee, gemeente, hij is dat niet vergeten. Maar wat zie je gebeuren als de hoogmoed weer aan de oppervlakte komt? Dan leeft een ware gelovige niet meer uit het geloof. Dan gaat zelfs een kind van God dwalen. En dat gebeurde hier bij Johannes, als ook bij zijn broer Jacobus en zelfs bij hun moeder Salomé. Zie, dat liet Christus hen duidelijk weten. Want hoe reageerde de Heere Jezus nou op die vraag of ze aan de rechter- en de linkerhand van de Heere Jezus mochten zitten als Hij straks in Zijn heerlijkheid zal zijn? *Gij weet niet, wat gij begeert*. Ja, gemeente, Johannes was hoogmoedig geworden, met alles wat er geweest is in zijn leven.

Dat gevaar kan loeren in het leven van een ware gelovige. Want denk nou niet dat een ware gelovige, dat iemand die wederom geboren is, die een geestelijke volgeling van Christus geworden is, dat die een heilige geworden is, volmaakt, en dat die geen zonde meer doet. Vroeg of laat, en daar weten Gods kinderen heel goed van in hun leven, komt die hardnekkige zonde van de hoogmoed weer boven. Soms komt het openbaar, soms blijft het van binnen, maar het is zo'n hardnekkige zonde. Wanneer zien we dat nou gebeuren, als die hoogmoed weer bovenkomt? Dat gebeurt als de ontdekkingen van zonde en schuld ophouden. Dat kan gebeuren als een kind van God gaat rusten op het verleden, misschien wel van jaren geleden, maar waar de kracht uit is. Die geestelijke hoogmoed kan ontstaan als een kind van God verder geleid wordt en merkt dat een ander niet zo ver geleid is, en vroeg of laat kan het de kop opsteken: ik heb toch maar wel wat meer geleerd dan de ander.

Als dat gebeurt, gemeente, dan raakt Christus op de achtergrond en wordt de waarde dat Hij het Lam Gods is niet meer verstaan. Dan ga je ook de weg niet meer begrijpen, want dan komt alles in nevelen gehuld. Dat zien we hier ook gebeuren. Johannes en Jacobus begrijpen de lijdensweg van Christus niet meer. Want als de hoogmoed bovenkomt, krijg je vleselijke gedachten ook over het werk van de Heere en over de weg die Hij met een zondaar gaat. Dan denk je zelf te weten hoe het moet gaan. Het moet zus gaan, het moet zo gaan. Dan gaan we daarheen. Vleselijke gedachten die ten diepste opkomen uit hoogmoed, want dan weet je het zelf beter dan dat de Heere het weet.

Weet u wat nou zo'n zegen is, zo'n grote zegen? Als de Heere er een streep door gaat zetten en opnieuw die hoogmoed moet afbreken. Want het gaat niet zoals wij mensen het denken. Het gaat altijd zoals God het wil. Het gaat altijd zoals Christus het geopenbaard heeft. Wat zie ik dan hier weer zo heerlijk schitteren in onze tekst? Hoe geduldig, hoe lankmoedig, hoe wijs de Heere Jezus met Zijn kerk omgaat. Al is er nog zoveel onkunde, al struikelen ze in de zonde, al hebben we hier te maken met twee kinderen van God die in de strik van de hoogmoed gevallen zijn, toch gaat de Heere hen onderwijzen. Dat is ook uit onze tekst inderdaad duidelijk gebleken. Enerzijds laat de Heere Jezus heel duidelijk voelen aan deze twee kinderen van God – het zijn er eigenlijk drie, want die moeder stond erbij – dat ze dwaalden en dat ze onkundig waren. Maar daar liet Hij het niet bij. Daarbij voegde Hij dieper en rijker onderwijs over Zijn lijden en sterven. En dat doet Hij in de vorm van een vraag: *Kunt gij den drinkbeker drinken, dien Ik drink, en met den doop gedoopt worden, waarmede Ik gedoopt worde?*

Alsof Hij wil zeggen: jullie zien Mij straks op een troon zitten in heerlijkheid, maar er gaat een weg aan vooraf. En wil je daar naast Mij zitten aan die linkerhand, kun je dan dezelfde weg afleggen die Ik moet afleggen om straks op die hoogste plaats te komen? *Kunt gij den drinkbeker drinken, dien Ik drink, en met den doop gedoopt worden, waarmede Ik gedoopt worde?*

2. De inhoud van dit onderwijs

We gaan naar onze tweede gedachte: de inhoud van dit onderwijs. Het zijn hele wonderlijke en tegelijkertijd diepe woorden die de Heere Jezus hier uitspreekt voor Johannes, voor Jacobus en Salomé. Woorden waarmee de Heere openbaart welke weg Hij moet gaan voor hen en voor al Zijn kinderen. Die weg, gemeente, moest Christus alleen gaan. Helemaal alleen. Daarom legt Hij ook in deze woorden van onze tekst alle nadruk op Zichzelf. In het Grieks staat het zo: Ik, ja Ik, zal de drinkbeker drinken. Ik, ja Ik, moet met een doop gedoopt worden. Hij gaat dat doen. Dan gebruikt Hij twee beelden om Zijn lijden en sterven duidelijk te maken. Hij spreekt over een drinkbeker en Hij spreekt over een doop waarmee Hij gedoopt wordt. Een voor een wil ik uitleggen wat Hij daarmee bedoelt.

Eerst het drinken uit de drinkbeker. Daarmee wilde de Heere Jezus het zware lijden voorstellen dat heel dichtbij gekomen was. In de inleiding van de preek heb ik er al op gewezen, maar als dat lijden zich verdiept, met name in de hof van Gethsémané, gebruikt Hij datzelfde beeld in Zijn gebedsworstelingen voor het aangezicht van Zijn Vader: *Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat dezen drinkbeker van Mij voorbijgaan; doch niet, gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt.* Hoe wil Hij daar met dit beeld Zijn lijdensweg duidelijk maken? Dan moeten we even naar de context van de Schrift zelf. Onder het volk Israël stond de drinkbeker symbool voor het levenslot van een mens. Dat kon het levenslot van blijde zegeningen zijn. In die betekenis komt bijvoorbeeld de uitdrukking tegen in Psalm 116, waar gesproken wordt over de beker der verlossingen. Maar meerdere keren komt in de Bijbel het beeld van de drinkbeker ook tegen als een symbool van zeer droevige omstandigheden. Dan wijs ik u op een andere psalm, namelijk Psalm 75: 9: *Want in des HEEREN hand is een beker, en de wijn is beroerd, vol van mengeling, Hij schenkt daaruit; doch alle goddelozen der aarde zullen zijn droesem uitzuigende drinken*.

Waar spreekt deze drinkbeker van in Psalm 75, die in de hand van de Heere is? Die drinkbeker spreekt van de oordelen over de goddelozen. Die beker spreekt van de toorn van God over de zonde. En dat, gemeente, heeft de Heere Jezus de ganse tijd van Zijn leven moeten dragen. In het bijzonder aan het einde van Zijn leven, en in de hof van Gethsémané, ontdekte de Heere Jezus de vervulling van Psalm 75 in Zijn leven. Als ik Hem dan in gedachten zie worstelen daar, als een worm en geen man, terwijl Zijn zweet wordt als grote druppels bloed, en ik zie dan een ogenblik de Heere

Jezus Zijn ogen opheffen die donkere nacht naar Zijn Vader, Die op Hem afkomt als de Rechter Die met de zonde gaat afrekenen, dan ziet Hij in de hand van Zijn Vader een beker. En die beker komt steeds dichter op de Heere Jezus af.

Mag ik het eens zo zeggen? God de Vader heeft die beker op Christus gezet met die hoge eis: Mijn Zoon, drink deze drinkbeker leeg, tot de laatste druppel toe. En toen de Vader die enorme zware beker op Hem zette, was dat zo'n grote last dat van binnenuit het zweet naar buiten werd geperst. Ja, dat zelfs met het zweet Zijn borgbloed naar buiten werd geperst. Dat deed Christus zuchten als geen ander: Hoe zwaar, hoe smartelijk valt dit lijden voor Mijn gemoed. Die drinkbeker, o die drinkbeker in de handen van Mijn Vader.

Gemeente, dat is het wonder van het evangelie. Toen de Vader die drinkbeker drukte op Christus, heeft Hij hem aanvaard. Hij heeft die beker niet van Zich afgeworpen. Hij heeft die beker niet neergezet. Maar Hij heeft die beker aanvaard. Want na Zijn worsteling in Gethsemane sprak Hij: *De drinkbeker, dien Mij de Vader gegeven heeft, zal Ik dien niet drinken?* En in die vraag ligt het antwoord opgesloten: Ja, Vader, Ik zal hem drinken. Wat betekent dat eigenlijk? Wat heeft de Heere Jezus eigenlijk gedronken? Nu komen we op heilige grond. Nu moeten we eerbied en diep ontzag gaan krijgen als ik u ga prediken wat er in die beker gezeten heeft. Wat zou het een wonder zijn als je ogen des geloofs mocht krijgen vanmorgen om door de prediking van het Woord eens een blik te slaan in die beker, die Christus tot de laatste druppel leegdronk, opdat het je zou vernederen voor God.

Die beker is gevuld met de zonde van een schare die niemand kan tellen. En bij die zonde was in die beker de vloek van de wet. En bij die zonde en de vloek van de wet waren daar de verschrikkingen van het schuldgevoel voor God. In die beker lag de eis van Gods recht: Betaal Mij, wat gij schuldig zijt. In die beker zijn de huiveringwekkende aanvechtingen van de satan te vinden, die altijd geprobeerd had om Christus van die lijdensweg af te laten zien. In die beker zijn alle gevolgen van de zonden samengeperst. Je zou kunnen zeggen: in die beker, die de Vader in Zijn hand had en Christus heeft overgedragen, waren alle tijdelijke en eeuwige straffen, die het ganse menselijk geslacht verdiend heeft, samengeperst. En zo las ik ergens: in dat alles dreven de vreselijkste alsemdruppels van de Godsverlatenheid en de angsten der hel.

Lieve gemeente, dat moest Jezus Christus drinken. Omdat wij zo gezondigd hebben. Omdat wij zo verloren liggen, heeft daar in de hof van Gethsémané Jezus deze beker aanvaard en leeggedronken tot de laatste druppel. En toen Hij de laatste druppel dronk, stierf Hij. Want het drinken van de drinkbeker leidde tot die bloedige, vloekwaardige dood. Dat wilde de Heere Jezus duidelijk maken met die tweede uitdrukking: Hij moet met de dood gedoopt worden.

Als we naar het Griekse woord gaan kijken dat in de Bijbel vertaald wordt met 'dopen', dan is een andere betekenis van dat werkwoord ook 'onderdompelen', dat weten we wel, of 'ondergaan', onder het water. Zelfs betekent het woordje 'dopen' ook 'verdrinken'. Tegen die achtergrond kunnen wij begrijpen dat in de Bijbel de doop verbonden wordt met de dood. Ik ga niet alles noemen, maar één tekst zal ik noemen waar dat duidelijk uit blijkt, namelijk Romeinen 6: 3-4, daar wordt gesproken over gedoopt worden met de dood van Christus. Daar wordt gesproken over begraven worden door de doop in Zijn dood. Dus de doop wordt in de Bijbel verbonden met de dood.

Daarom mogen we het vanmorgen vanuit onze tekst zo zeggen: het sterven van Christus aan het kruis en het neerliggen in het graf van Jozef van Arimathea, dat samen is de doop van Christus geweest. Althans een kant van Zijn doop, namelijk het ondergaan in het water. Zoals een dopeling in de vroege kerk letterlijk ondergedompeld werd in het doopwater, zo werd Christus

ondergedompeld in Zijn dood en begrafenis. Oh, sta er toch eens bij stil vanmorgen, gemeente, op deze lijdenszondag, bij die diepe, diepe vraag van de Heere Jezus aan Johannes: *Kunt gij den drinkbeker drinken, dien Ik drink, en met den doop gedoopt worden, waarmede Ik gedoopt worde?* Toen Hij deze woorden uitsprak, wist Hij als geen ander wat Hem te wachten stond.

O, Gods gerechtigheid eiste voldoening door Hem. Gods gerechtigheid eiste het dragen van de straf. Gods gerechtigheid eiste de dood van de Heere Jezus. En het was naar Gods Woord. Het was in overeenstemming met Gods waarheid. Ten diepste moest Jezus Christus, als Hij met deze doop gedoopt zal worden, gaan ondervinden: de ziel die zondigt, die moet sterven. Zelf had Hij nooit één zonde gekend nog gedaan. En toch geeft Hij Zijn ziel over om te sterven als het loon op de zonde. Wat vinden we in het Oude Testament? Vele voorspellingen dat de dood van Christus als een doop werd ervaren door Christus Zelf. Dan hoor ik David zingen in Psalm 69: *De wateren zijn tot aan de ziel gekomen. Ik ben gezonken in grondeloze modder, waar men niet kan staan. Ik ben gekomen in de diepten der wateren, en de vloed overstroomt mij.* Dat was een voorspelling van Zijn dood, gemeente.

Er sluiten de woorden van Psalm 42 zo nauw bij aan, waar ten diepste Christus aan het woord is: *De afgrond roept tot den afgrond, bij het gedruis Uwer watergoten; al Uw baren en al Uw golven zijn over mij heengegaan*. Hij moet met een doop gedoopt worden. Hij moet sterven. Hij moet begraven worden. Waarom? Tot zaligheid van zondaren. Tot behoud van al Zijn discipelen en discipelinnen. Tot behoud van ook Johannes. En Hij zal, alleen, op deze wijze deze drinkbeker drinken. En Hij zal, alleen, op deze wijze met de doop gedoopt worden.

Wat een les, gemeente. Wat een les was dat toen voor Johannes, voor zijn broer Jacobus, voor zijn moeder Salomé, ja, voor allen die de Heere vrezen. Want hoor nog eens de vraag van Christus: *Kunt gij, Johannes, Jacobus, Salomé, u hier in Kralingen, kunt gij den drinkbeker drinken, dien Ik drink, en met den doop gedoopt worden, waarmede Ik gedoopt worde?* Wat zeggen die twee mannen? Wat zegt Johannes? *Wij kunnen*. Ach, ze wisten niet wat ze zeiden. Want zoals Christus de drinkbeker zal drinken, zullen zij dat nooit doen. En zoals Christus met een doop gedoopt moet worden daar aan het kruis van Golgotha, zullen zij dat nooit doen. En toch, nu hoor ik iets wonderlijks in onze tekst: *Den drinkbeker, dien Ik drink, zult gij wel drinken, en met den doop gedoopt worden, waarmede Ik gedoopt worde; maar het zitten aan Mijn rechter- en aan Mijn linkerhand staat bij Mij niet te geven, maar het zal gegeven worden dengene, voor wie het bereid is*.

3. De navolging na dit onderwijs

We gaan naar onze laatste gedachte: de navolging na dit onderwijs. Het is heel opmerkelijk dat de Heere Jezus verder niet zoveel gezegd heeft over dat zitten van Johannes en Jacobus aan Zijn rechter- en aan Zijn linkerhand. Hij zei niet dat het wel gaat gebeuren, Hij zei niet dat het niet ging gebeuren. Het enige wat Hij heeft gezegd: dat ligt in de hand van Mijn Vader. En het zal alleen gebeuren bij degene voor wie dat bereid is. Dat zegt Hij. Het is alsof de Heere Jezus wil zeggen: Zeg, Johannes en Jacobus, luister nou eens. Het gaat er helemaal niet om of je nou die hoogste plaats hebt in de hemel. Maar het gaat erom dat je een plaats hebt in Mijn Koninkrijk. En dat hebben Johannes en Jacobus door genade ontvangen. Dat weten we uit de Bijbel.

Dat diepere onderwijs wat ze nu horen uit Jezus' mond over Zijn lijden en sterven, heeft in hun leven vrucht gedragen. Weet je waar ze door genade terechtgekomen zijn? Weet je waar deze mannen door genade mee tevreden geraakt zijn? Met de laagste plaats. Weet je het nog, Oudjaarsavond? Er is nog plaats. Zoek je dat gedicht nog wel eens op, dat in de kerkbode stond? *In dit leven is een pad, slechts door weinigen betreden. Maar die ooit die weg betrad, wordt geleid*

naar het hemels Eden. Het is een weg van droef geween, maar van zoete vreugde tevens. Vaak door donkere nevelen heen, het is de nauwe weg des levens. En dan het gebed. Hoeveel keer heb je het al gebeden sinds Oudjaarsdag, lieve gemeente? *Heere, dat mij de laagste plaats op die heilweg zij gegeven. Niemand heeft zoveel kwaad tegen zoveel licht bedreven.*

Hoe leer je dat nou? In welke weg? Door het drinken van de drinkbeker en met de doop van Jezus gedoopt te worden. Maar wat betekent dat dan? Dat wil ik ten slotte kort aan u uitleggen. Christus heeft een drinkbeker leeggedronken, die zal nooit een van Gods kinderen zo leeg drinken. En toch zullen ze uit de beker van Christus druppels te drinken krijgen. Wat betekent dat dan geestelijk? Als je ontdekt wordt aan je zonde, krijg je een paar van die druppels te drinken. Als je mag leren buigen voor het welverdiende oordeel en je mag het eens worden met Gods recht, dan krijg je iets van die druppels te drinken. Als je iets proeft van Gods toorn en ongenoegen over je verzondigd leven, dan zijn het een paar van die druppels uit die beker.

Maar ook als de Heere het goed acht dat Hij een kruisweg met Zijn kinderen gaat. Als er een kruis op je schouders wordt gelegd. Als je in een weg van tegenspoed komt. Als je in een weg van lijden komt. Nee, dan ga je niet lijden op dezelfde wijze als Christus dat gedaan heeft. Want dat kan niet. Er is er maar één Die dat gedaan heeft. Dat is de lijdende Borg. Dat heeft Hij plaatsvervangend voor Zijn kinderen gedaan. En toch geeft de Heere bij tijden wel eens in de weg van tegenspoed te lijden met Christus, achter Hem aan. Om daar te sterven aan de zonde. Te sterven aan je hoogmoedige ik. Te sterven aan de wereld. Om steeds meer en meer te verstaan, en dat gaan Gods kinderen verstaan, achter Hem aan, als ze de voetstappen van Zijn lijden moeten drukken: Hier beneden is het niet. Onze wandel zij in de hemelen.

Want zoals het met Christus gegaan is, gemeente, door lijden tot heerlijkheid, zo gaat het ook met al Gods kinderen. Zij gaan door lijden tot heerlijkheid. En heeft Johannes dat ook niet moeten ervaren? Wat zien we gebeuren na de uitstorting van de Heilige Geest? Johannes komt met Petrus in de gevangenis terecht. Daar wordt hij zelfs gegeseld. Maar wat staat er dan in Handelingen 5: 41? *Zij dan gingen heen van het aangezicht des raads, verblijd zijnde, dat zij waardig geacht waren geweest, om Zijns Naams wil smaadheid te lijden.* Ja, Johannes komt straks als een verbannene terecht in de eenzaamheid op Patmos. Ziet u wel? Johannes heeft ook een paar druppels gekregen uit de drinkbeker van Christus. En hij heeft ook moeten leren op de weg achter Christus aan om met de doop van Christus gedoopt te worden.

Wat betekent dat? Gods kinderen gaan daar ook iets van leren. En je zou het eigenlijk kunnen samenvatten: de kracht van Jezus' sterven, de kracht van Zijn dood gaat Hij toepassen in het hart van de mens die Hem liet volgen. Wat doet die kracht van Zijn dood dan? Drie dingen. Die kracht van Jezus' dood doet je sterven aan de zonde. En dat gebeurt in de wedergeboorte. En diezelfde kracht van Jezus' dood, als je daarmee gedoopt wordt, geestelijk, doet je sterven aan je eigen gerechtigheden. Want er kan niets van een mens meetellen als het gaat om zalig worden. En weet je wat er nu ook geleerd wordt als je gedoopt wordt met de dood van Christus? Wat Hij Zelf een keer gezegd heeft: *Die zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen; maar die zijn leven zal verliezen om Mijnentwil, die zal het behouden.*

Want wij hebben ten diepste geen leven in onszelf, geen geestelijk leven. Het leven wat er is, ligt in Christus. In Christus alleen. Wat een zegen om met Paulus te mogen leren: *Ik ben door de wet der wet gestorven, opdat ik Gode leven zou. Ik ben met Christus gekruisigd. Ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij; en hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof des Zoons Gods, Die mij liefgehad heeft, en Zichzelven voor mij overgegeven heeft.* Oh, wat een wonder om

dat te mogen leren, gemeente. Om afgesneden te worden uit Adam, dat is alleen maar de dood. En ingeënt te worden in Christus, dat is alleen het leven. Achter de dood ligt het leven.

Er kunnen tijden zijn dat je, net als David in Psalm 30 die we gezongen hebben, sterk lijkt te staan. En dat je door Gods goedgunstigheid als het ware versterkt wordt en op de toppen van het geloof komt. Maar als de Heere Zich een ogenblik terugtrekt, wat ben je dan? Niets. Dan moet David zelfs zeggen: *Wat gewin is er in mijn bloed, in mijn nederdalen tot de groeve?* Nee, in ons de dood, in Hem het leven. Daarom is het zo waar wat Paulus heeft geschreven: *Er is dan nu geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn*. Want al het geestelijke leven vloeit voort uit Hem. Wat een wonder om dan te sterven aan alles van jezelf, om achter Hem aan te mogen komen, Die gezegd heeft: *Ik leef, en gij zult leven*.

Weet u, als je dan achter de Heere Jezus mag aanwandelen door het geloof, en je moet inderdaad sterven aan de zonde, aan je eigen gerechtigheden, ja, je eigen leven kwijtraken, dan kom je toch niet om, want het leven ligt in Christus. Zo volg je Hem, achter Hem aan. Je ziet Hem als het ware op Zijn rug. Maar wat doet Hij bij tijden? Dan draait Hij Zich om en wendt Hij Zijn aangezicht tot je. Waar je misschien denkt te moeten bezwijken en waar je misschien denkt dat het niet goed meer komt, dan komt Hij tot je met Zijn beker. Nee, dat is niet de beker die Hij gedronken heeft in Gethsémané. Dat is de beker van Zijn heil. En als Hij Zich dan omkeert, als Hij Zich toekeert tot je, dan zegt Hij: *Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke.* En dan geeft Hij die beker en dan mag je drinken, onder de prediking, aan Zijn tafel, bij het Woord, in het gebedsleven.

Als je van die beker mag drinken, gemeente, dan proef je zo'n zoetheid in die wateren des levens om niet, die Christus in deze diepe weg heeft verworven. En hoe meer je uit die beker mag drinken, hoe sterker het verlangen bij tijden kan zijn om straks eeuwig bij Hem te mogen zijn, om door lijden tot heerlijkheid te mogen ingaan. Johannes heeft daar heel rijk van gezien op Patmos. Hij zag de hemelse heerlijkheid. En in die hemelse heerlijkheid zag hij de kerk des Heeren. Ze waren allemaal bekleed met witte klederen. Toen hoorde hij een stem: *Deze zijn het, die uit de grote verdrukking komen, en zij hebben hun lange klederen gewassen, en hun lange klederen wit gemaakt in het bloed des Lams. Daarom zijn zij voor den troon Gods, en dienen Hem dag en nacht in Zijn tempel; en Die op den troon zit, zal hen overschaduwen. Zij zullen niet meer hongeren, en zullen niet meer dorsten, en de zon zal op hen niet vallen, noch enige hitte. Want het Lam, Dat in het midden des troons is, zal hen weiden, en zal hen leiden tot levende fonteinen der wateren; en God zal alle tranen van hun ogen afwissen*.

Amen.